“HET WARANDEMANIFEST”
(Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen)

Samenvatting, conclusies en commentaren in de pers.

België deugt niet, voor geen meter. Dat is het uitgangspunt van het *Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa* van *In de Warande*, een denkgroep die tien jaar geleden door ex-VEV-voorzitter René De Feyter werd opgericht en vandaag door gewezen topbankier Remi Vermeiren wordt geleid.

Dit manifest is ontstaan uit de bekommernissen van de Denkgroep omtrent de politieke, culturele, maatschappelijke en sociaal-economische ontwikkeling van Vlaanderen.

In hoofde van zijn traditie en zijn samenstelling heeft de Denkgroep vooral aandacht besteed aan de twee laatstgenoemde aspecten. Mede omdat op die domeinen het Belgische federale bestuursniveau nog over belangrijke bevoegdheden beschikt en er zich op die gebieden grote uitdagingen aandienen. Het Belgische federale model is niet geschikt om die uitdagingen met succes aan te gaan. Daarom, en omdat Vlaanderen al geruime tijd nagenoeg alle ingrediënten daartoe bezit, is de Denkgroep van oordeel dat voor Vlaanderen en zijn burgers de stap naar het statuut van zelfstandige lidstaat van Europa aangewezen, ja noodzakelijk is. Ook aan Wallonië en Brussel zal dergelijke stap nieuwe kansen bieden.

De krachtlijnen en de conclusies van het manifest zijn als volgt:

1) Vlaanderen heeft zich vooral in de tweede helft van de 20e eeuw ontwikkeld tot een op nagenoeg alle vlakken volwaardige volksgemeenschap. Aandacht en voorrang voor de verdere ontplooiing van die volksgemeenschap staan niet haaks op de globalisering, de multiculturele wereld en de nood aan menselijke solidariteit. Integendeel, de globalisering en de angst en vervreemding die ze onder meer meebrengt, hebben behoefte aan een tegenbeweging die het individu opvangt binnen een kleinere, herkenbare, enigszins homogenere leefgemeenschap.

Bijdragen, en blijven bijdragen, tot een multiculturele maatschappij, tot solidariteit en openheid, kan best of zelfs alleen vanuit een sterke eigen identiteit die zelfvertrouwen en geborgenheid biedt. Ook op economisch vlak is die aandacht voor de "lokale entiteit" nodig ten einde haar aanbod van goederen en diensten aan te passen aan de "wereldvraag". Aandacht voor de culturele, maatschappelijke en sociaal-economische ontwikkeling van de Vlaamse entiteit is dus gewettigd en nodig.

2) België bestaat dan wel 175 jaar, het is er, ondanks loffelijke pogingen, niet in geslaagd zijn twee voornaamste volksgemeenschappen nader tot elkaar te brengen. Vanuit objectieve verschillen als ligging, topografie, taal en basiscultuur, zijn de subjectieve verschillen zoals maatschappelijke visie, levenshouding en de verwachtingen betreffende de rol van de overheid tijdens de laatste decennia alleen maar toegenomen. De bijdrage tot de gemeenschappelijke welvaart vanwege de twee deelgebieden is al over een lange periode sterk verschillend. Daardoor is er steeds meer sprake van twee "verschillende werelden" als het gaat om Vlaanderen en Wallonië, met daarbij Brussel dat als volwaardig gewest steeds minder zijn rol van bindende hoofdstad speelt of kan spelen.

3) Na een periode van sterke economische opgang in de tweede helft van de vorige eeuw, dankzij onder meer de forse stijging van de productiviteit en de vorming van de

Europese eenheidsmarkt, wordt West-Europa nu geconfronteerd met zeer grote uitdagingen zoals de globalisering, de Internationale concurrentie, de vergrijzing en een zeker gebrek aan gedrevenheid, risicobereidheid en zelfredzaamheid, alle gegroeid onder de "sociale paraplu" die werd open geplooid tijdens de opgang van de economie.

4) Het Belgisch federale model is niet geschikt om deze uitdagingen met kans op succes aan te pakken omwille van:

- de bijzonder zware en inefficiënte structuur;
- de chaotische bevoegdheidsverdeling;
- de in hoofde van de deelgebieden verschillende uitgangsposities en behoeften die gepaard gaan met verschillen in visie betreffende de aan te wenden remedies zodat de besluitvorming uitblijft of onvolledig, gebrekkig en niet eenduidig is;
- het gebrek aan sociaal kapitaal, en vooral aan vertrouwen, verstandhouding, gemeenschappelijke motivatie en verantwoordelijkheidszin.
- de te grote, ondoelmatige en contraproductieve financiële transfers.

Een en ander brengt mee dat België niet uitgerust is om de uitdagingen van de 21e eeuw aan te gaan. Het heeft wel troeven maar vooral ook een aantal zware handicaps zoals een hoge staatsschuld, lage pensioenreserves en een zeer hoge fiscale en parafiscale druk.

5) Elke volksgemeenschap waarvan de eigenheid, de maatschappelijke en sociaal-economische kenmerken reeds zo duidelijk geprofileerd zijn als dat in Vlaanderen het geval is, heeft recht op volledige zelfbeschikking en het zelf in handen nemen van zijn eigen lotsbestemming. Die onafhankelijkheid, is niet in de eerste plaats een doel dan wel een middel om de politieke, culturele en maatschappelijke ontwikkeling van alle leden van de gemeenschap verder te bevorderen en hen tot betere en gelukkiger burgers te maken.

Op sociaal-economisch vlak kan zelfstandigheid de noodzakelijke verantwoordelijkheidszin bevorderen en een geëigend evenwicht bewerkstelligen tussen concurrentievermogen en sociale bescherming. De Vlaamse volksgemeenschap heeft de basis om de stap naar onafhankelijkheid te zetten en zich van daaruit verder te ontwikkelen tot een volwaardig en nuttig lid van de Europese en de wereldgemeenschap. Door die stap zal Vlaanderen bovendien zijn kansen op een succesvolle aanpak van zijn sociaal-economische problemen aanzienlijk vergroten.

Deze "conjunctie" tussen politieke, culturele en maatschappelijke argumenten en sociaal-economische noodwendigheden binnen de uitnodigende Europese ruimte is voor Vlaanderen het aangewezen en dwingend moment om de stap naar volledige zelfstandigheid te zetten.

6) De Europese Unie maakt de zelfstandigheid van Vlaanderen en Wallonië niet alleen mogelijk, ze zet er ook toe aan. Enerzijds trad Europa al in verscheidene domeinen in de plaats van het Belgische bestuursniveau, biedt de Europese eenheidsmarkt aan elke lidstaat, hoe klein ook, een markt van goederen en diensten van wereldformaat en heeft de invoering van de euro de monetaire handicaps van een kleiner land en dito munt

opgeheven. Anderzijds ligt de subsidiariteitsregel die de EU in principe toepast in de lijn van het toekennen van meer bevoegdheden aan een lager, homogener bestuursniveau en kunnen enkel lidstaten, en niet de regio's daarvan, volwaardig deelnemen aan de Europese besluitvorming.

7) België houdt voor Vlaanderen geen toegevoegde waarde in. Het is Vlaanderen dat België zijn toegevoegde waarde ten behoeve van de andere gewesten verstrekt. Vlaanderen werd en wordt daarvoor niet beloond. Of Vlaanderen dat nu wil blijven doen of niet, zijn capaciteit om dat te doen, met andere woorden zijn eigen welvaart, wordt bedreigd door de aangehaalde sociaal-economische problemen. De aanpak van die problemen vergt een efficiënt staatsapparaat en de beschikking over het leeuwenaandeel van de eigen financiële middelen.

Het streven naar en verwezenlijken van een volledige autonomie voor Vlaanderen drijft best niet op arrogantie of zelfgenoegzaamheid, noch op de slogan "wat we zelf doen, doen we beter". Want Vlaanderen, ook Vlaanderen, heeft de aansporing van de autonomie nodig om de uitdagingen ernstig te nemen en de nodige stappen te zetten. Enkel de eenduidiger diagnose, de focus, het verantwoordelijkheidsbesef en de motivering kunnen "ab initio "beter" zijn.

8) Wat voor Vlaanderen geldt, geldt in nog grotere mate voor Wallonië. Wallonië pakt(e) zijn economische problemen niet echt goed aan. Laten we het daarvoor niet met de vinger - blijven - wijzen, maar laten we het ook niet beschouwen en behandelen als slachtoffer van onoverkomelijk economisch ontij. Dat helpt Wallonië niet. Ook en vooral Wallonië heeft de verantwoordelijkheidszin, de dwang, de motivatie en de focus nodig die zelfstandigheid, en alleen volledige zelfstandigheid, onvermijdelijk zal brengen. Dan zal een "Marshall plan" echt kansen op succes hebben.

9) Brussel heeft manifeste troeven als volwaardig derde gewest van België, als hoofdstad, als dienstencentrum en als zetel van de EU. Toch is het er niet in geslaagd om zijn grootstedelijke problemen te overwinnen, alle inwoners redelijke kansen op welvaart te bieden en zijn internationale uitstraling te vergroten en te exploiteren. Uitgaande van zijn eigenheid van en zijn gemeenschappelijke belangen met Vlaanderen binnen wier grondgebied het ligt moet, in samenwerking met Wallonië en bij voorkeur ook met de EU, een beter statuut kunnen worden uitgewerkt voor Brussel dat, als hoofdstad van Vlaanderen, desgewenst ook van Wallonië, zou kunnen blijven fungeren.

10) De stap naar de onafhankelijkheid van de deelgebieden van België en naar een nieuw statuut voor Brussel hoeft geen vijandig proces te zijn. Voor Vlaanderen en Wallonië houden een volledige zelfstandigheid en rechtstreeks lidmaatschap van de EU aanzienlijke voordelen in. Er is al lang een proces van verzelfstandiging van beide deelgebieden aan de gang. Mede omdat Europa België steeds meer vervangt, stellen ook diegenen die een opdeling van België in onafhankelijke staten niet bepaald genegen zijn dat "België verdampt".

Gezien België noch de structuren noch de besluitvaardigheid, noch de motivatie inhoudt nodig om de problemen waarmee we geconfronteerd worden degelijk aan te pakken, zijn zij, en wij, best het woord indachtig van een befaamde Britse politica: "if it is inevitable, bring it forward". Het proces van verzelfstandiging van de Belgische deelgebieden kan onder meer op basis van onderhavig manifest worden besproken, ook en vooral met diegenen die tot nog toe getuigden van een rechtgeaarde en welgemeende "Belgitude".

EEN GREEP UIT PERSBERICHTEN EN COMMENTAREN

GAZET VAN ANTWERPEN

Eric Donckier kan behoorlijk Vlaamsgezind uit de hoek komen. Zijn commentaarstuk in Belang van Limburg ("Geen schrik", Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen 30 november) is een voorbeeld van hoe het kan.

Dat er na de verkiezingen van ten laatste 2007 voor Kamer en Senaat onderhandelingen komen tussen Vlamingen en Franstaligen over een verdere hervorming van de Belgische staat, dat is een quasi zekerheid. Al was het maar omdat deze regering het probleem Brussel-Halle-Vilvoorde niet kreeg opgelost en het derhalve opnieuw zal opduiken tijdens de verkiezingscampagne.

Maar de splitsing van het kiesarrondissement B-H-V zal uiteindelijk slechts een klein onderdeel vormen van die onderhandelingen, die voor het overige vooral zullen gaan over de regionalisering van de sociaal-economische hefbomen, zoals het fiscaal en het tewerkstellingsbeleid.

Veel mensen zijn overtuigd van de noodzaak hiervan, Vlaanderen en Wallonië zijn economisch al te zeer uit elkaar gegroeid, een unitair Belgisch economisch beleid helpt niet meer. Maar er zijn er ook die twijfelen. Een van de argumenten die men dan veelal hoort, is dat België al klein is en dat Vlaanderen en Wallonië helemaal te klein zijn om hun mannetje te staan in een wereld waar de globalisering hoogtij viert. Het klinkt logisch, maar daarom is het nog niet zo. Wanneer men kijkt naar Europa, dan zijn het de kleinere landen die het best presteren zoals Finland, Denemarken en Ierland, drie landen met minder inwoners dan... Vlaanderen. En dan hebben we het niet eens gehad over Luxemburg of Monaco. Maar dat zijn, toegegeven, dan ook wel héél speciale gevallen.

Klein en sterk is een van de argumenten van de Denkgroep 'In de Warande' om te pleiten voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa. Die trad gisteren officieel naar buiten met de publicatie van een manifest. Het zou verplichte literatuur moeten zijn voor elke Vlaming. In het manifest wordt immers met nog veel meer cijfers aangetoond waarom een scheiding van Vlaanderen en Wallonië onvermijdelijk is geworden. Vlaanderen was een sterke regio binnen Europa maar zakt weg omdat het kapot gaat aan de transfers naar Wallonië. België kan geen soelaas meer brengen. Het is verworden tot een land met een enorme staatsschuld, een hoge belastingdruk en hoge brutolonen waar steeds minder mensen steeds harder moeten werken voor een laag nettoloon en later ook nog eens het laagste pensioen in Europa. Vlaanderen moet geen schrik hebben voor de eigen schaduw.

DE STANDAARD

Bart Sturtewagen komt in De Standaard ook regelmatig weer positief uit de hoek. Zou er dan toch iets ten goede keren op de redactie van deze krant? Met de nieuwste ontwikkelingen in Gazet van Antwerpen en bij De Tijd - hopelijk hebben we ongelijk - kan de krant van Peter Van der Meersch weer de koppositie innemen inzake keurige verslaggeving over communautaire zaken. Vermelden we dat het nieuws over het nieuwe boek van De Warande blijkbaar werd gelekt aan De Standaard. Die krant had de primeur enkele dagen voor de persconferentie, waarop

over boek en thema een gesprek volgde op Dezevende Dag met Remi Vermeiren, Frans Crols (Trends) en Tony Van de Putte (voormalig voorzitter VBO)

België oefent zijn overgebleven kerntaken slecht uit

Economen en bedrijfsleiders moet je het land niet laten besturen. Maar een nuchtere afweging van winst en verlies kan helpen om te beslissen welke keuzes een meerwaarde bieden en welke sporen heilloos zijn. In de zogenaamde Denkgroep ,,In de Warande" zitten behalve economen ook klassieke Vlaamse bewegers, voor wie de splitsing van België een geloofspunt is. Dat plaatst hun manifest toch weer in een politieke hoek en dat verzwakt hun boodschap.

Wat is die boodschap? De meerwaarde van België voor Wallonië en Brussel lijkt evident, gezien de aanzienlijke transfers die het land garandeert. Maar dat voordeel wiegt deze regio's in slaap en zet hen niet aan noodzakelijke hervormingen door te voeren. Voor Vlaanderen vormen die transfers een minwaarde. Maar de complexiteit van het door opeenvolgende staatshervormingen gegroeide Belgische model is een veel ernstigere rem op zijn ontwikkeling. Het inzicht dat het ,,Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa" brengt, is dat de weg van een geleidelijke verwaseming van België geen oplossing brengt. Iedere aanpassing van het bouwwerk kost enorm veel energie, vereist dure compromissen en maakt de machinerie nog ingewikkelder.

België oefent zijn overgebleven kerntaken - justitie, binnenlandse zaken, financiën - slecht uit. De sociale zekerheid werkt prima als vangnet. Maar economisch is haar werking pervers. Ze zet mensen er niet toe aan actief te zijn, maar juist niets te doen. Dat mechanisme veranderen, iets waar het Generatiepact een aanzet toe wil zijn, lukt nauwelijks, omdat de behoeften van de deelstaten haaks op elkaar staan.

Daarom wordt er vooral niets beslist. Vlaanderen is zich stilaan bewust dat het op die manier niet verder kan. In Wallonië kan het ook niet, maar dat besef moet nog groeien. Voor de deelstaten zijn de problemen van vergrijzing en globalisering niet kleiner, maar beslissingen kunnen er sneller worden genomen en hebben dus meer kans op succes. Dat geldt voor Vlaanderen, dat nu rijk is, maar zijn rijkdom snel kan verliezen. Maar het geldt ook voor Wallonië, dat er alle belang bij heeft rationeler bestuurd te worden in plaats van in een staat van afhankelijkheid zachtjes weg te kwijnen. Vlaanderen noch Wallonië zijn te klein om dat, in een Europees kader, aan te kunnen. Daarvan zijn voorbeelden genoeg.

Beter de korte pijn en de klare lijn dus, zeggen de ondertekenaars. Hoe dat moet, vertellen ze niet. Die bal leggen ze in het kamp van de politici, waar hij ook hoort. Ook als die de conclusie niet delen, kunnen ze best de analyse goed tot zich laten doordringen.

De meest dwaze reactie, in noord en zuid, zou zijn om deze redenering voetstoots af te wijzen omdat ze te dicht aansluit bij wat een extreem-rechtse partij voorstaat. Het is niet omdat Vlaams Belang beweert dat het gaat vriezen, dat het daarom plots slim wordt zonder jas op stap te gaan.

DE TIJD

Degelijke informatie, dat is wat we gewoon zijn van Mark Deweerdt in De Tijd. Zijn artikel "Warande-groep waarschuwt Vlaming voor welvaartverlies. Kiezen tussen België en zelfstandigheid" is een sobere, maar sterke synthese.

'Vlaanderen is klaar om een zelfstandige lidstaat van Europa te worden. Als de Vlamingen om sentimentele redenen weigeren die stap te doen, moeten ze weten dat hun welvaart erop achteruit zal gaan. Die waarschuwing gaf Remi Vermeiren, de voorzitter van de denkgroep 'In de Warande', gisteren bij de voorstelling van 'Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa'. De inhoud van het manifest, dat door een zeventigtal (gewezen) bedrijfsleiders en academici is onderschreven, raakte vorige week al bekend (De Tijd, 26 november). De denkgroep zet zakelijk uiteen waarom Vlaanderen en Wallonië er belang bij hebben onafhankelijke staten te worden en waarom Brussel baat heeft bij een eigen statuut, naar het model van Washington DC.
Volgens de Warande-denkgroep is de Belgische staatsstructuur wegens de bijzonder grote verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië niet geschikt om de uitdagingen van de globalisering, de internationale concurrentie en de vergrijzing op te vangen. De federalisering waarmee geprobeerd werd die verschillen te kanaliseren, heeft grote nadelen: een complexe staatsstructuur, een chaotische bevoegdheidsverdeling, een democratisch deficit en een extreem hoge financiële transfer van Vlaanderen naar Wallonië en Brussel. De denkgroep zegt dat die transfer gelijk is aan 6,6 procent van het bruto nationaal inkomen (BNI) van Vlaanderen. Dat is beduidend meer dan de geldstroom van West- naar Oost-Duitsland (4%) en exorbitant veel in vergelijking met de 0,35 procent die de Europese Commissie als een maximum beschouwt voor de transfer tussen de lidstaten.

De Warande-denkgroep laat Wallonië en Brussel niet in de kou staan. 'De afbouw van de transfer willen wij over een periode van tien jaar spreiden. Wallonië en Brussel kunnen nadien rekenen op het solidariteitsmechanisme van de Europese Unie én op extra steun van Vlaanderen', zei Vermeiren.

Motiveren

Met het beeld dat de drenkeling er geen belang bij heeft dat de redder mee verdrinkt, wil de denkgroep er Wallonië en Brussel op wijzen dat de onafhankelijkheid van Vlaanderen ook in in hun belang is. Zelfstandigheid kan Wallonië verantwoordelijkheidszin bijbrengen en sterker motiveren. Met een eigen statuut en een band met Vlaanderen en Wallonië kan Brussel eindelijk zijn troeven als dienstencentrum en internationale hoofdstad uitspelen. De Vlamingen moeten weten dat als ze om sentimentele redenen België willen behouden, hun hoge welvaartsniveau zal dalen.'

DE MORGEN

Gaat u vooral niet lopen. Het is vermakelijk nu en dan ook eens kennis te maken met de verslaggeving in wat men een progressieve krant noemt. Ga even rustig zitten en geniet van de berichtgeving uit de onderbroek van Bart Eeckhout en Filip Rogiers, trouwe dienaars van Yves Desmet in De Morgen (30nov.). In de zaterdagkrant stond in een wat onopvallende rubriek een stukje dat Eeckhout vermoedelijk "goed gedaan" vond. Enkele dagen later gaat Filip Rogiers door met de weinig verrassende titel 'Rechts-conservatieve denktank acht tijd voor Vlaamse onafhankelijkheid rijp'.

<u>Bart Eeckhout, 26 november</u>

De bewondering is wellicht niet geheel wederzijds, maar toch zeggen wij: straffe gasten, die van het Vlaams Belang. Welke partij krijgt een kwaliteitskrant zover om daags voor

een cruciaal partijcongres de volledige voorpagina te wijden aan een oproep van een schimmige satellietorganisatie, die geheel in de lijn ligt van de inhoud van dat congres? 'Vlaamse toplui vragen opsplitsing België', kopte De Standaard gisteren. Met die toplui valt het nog wel mee, zo blijkt. Het initiatief gaat uit van Remi Vermeiren, en die staat al jaren op non-actief bij KBC. Ook de andere toplui Manu Ruys en Rene De Feyter (ex-VEV) zijn al een tijdje niet meer écht top. "Opvallend is dat de groep rond Vermeiren geen politici bij het initiatief betrokken heeft", leest men voorts in het artikel. Dat is dan weer zo grappig dat het zelfs bij Gerolf Annemans een glimlach moet ontlokt hebben.
De groep noemt zichzelf blijkbaar Warande Groep. Het is weer eens wat anders. Dezelfde 'toplui' lieten al in 2003 van zich horen, toen met een oproep om het cordon sanitaire te doorbreken. Toen heette de bende nog gewoon Pro Flandria en lanceerden ze hun oproep na de veroordeling van de Blok-vzw's voor racisme. Werkten wij bij De Standaard, wij zouden schrijven: "Opvallend was dat de groep rond Vermeiren ook toen geen politici bij het initiatief betrokken heeft."

Filip Rogiers

'Het Belgische bobijntje is af. Zo luidt de conclusie van het handvol 'prominente' Vlaamse economisten en captains of industry dat zich heeft verzameld in een denktank genaamd In de Warande. Dat genootschap, opgericht door René De Feyter, voormalig gedelegeerd bestuurder van het Vlaams Economisch Verbond (VEV), denkt na over de communautaire relaties binnen België. Andere bekende namen in het gezelschap zijn onder meer Herman De Bode (topman van McKinsey België) en Frans Crols (directeur Trends). Door de samenstelling van de groep gaan de gedachten bijna automatisch naar voor- en vooral nadeel van het Belgische staatsverband voor de Vlaamse economie. Dat mondde uit in een lijvig 'Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa'. Kern van de boodschap: alleen op eigen benen kan Vlaanderen zijn welvaart behouden en versterken.

Volgens de auteurs is afdoende bewezen dat de Belgische constructie ongeschikt is om de uitdagingen van de globalisering, de internationale concurrentie en de vergrijzing aan te gaan. En omdat Vlaanderen nu al zijn plaats in de top van de welvarendste Europese regio's dreigt te verliezen achten de auteurs het meer dan noodzakelijk om België vaarwel te zeggen. Het federale model kreunt en zucht vooral onder een "bijzonder zware en inefficiënte structuur" en "contraproductieve financiële transfers".
Vlaanderen wil en kan vooruit, Wallonië blijft volgens de auteurs mede door de transfers van noord naar zuid (zo'n 10 miljard euro per jaar) verstrikt in een hangmat. Al gebruiken de prominenten niet graag dat soort 'geladen' woorden en metaforen. '"België barst' is een slogan die ons niet ligt. Wij zijn economisten. Wij bedoelen dit zakelijk, niet vijandig." Maar het cijfermateriaal dat ze in hun manifest aandragen, dient wel exclusief om het einde van België te schragen. Volgens Vermeiren is de boedelscheiding ook in het voordeel van Wallonië: "Het geld dat van Vlaanderen naar Wallonië vloeit, zet Wallonië er niet toe aan om zelf voldoende economische waarde te creëren."

In verdere stappen in de staatshervorming geloven de auteurs niet. "Het is een straatje zonder einde", zegt Vermeiren, "het Belgische niveau zou in dat geval blijven bestaan, met verdere chaos in de bevoegdheidsverdeling tot gevolg. Het zou verder tijd en geld kosten." De auteurs citeren liever Margaret Thatcher: "If it is inevitable, bring it forward". It, in dit geval de boedelscheiding dus. Van diezelfde Britse regeringsleider zijn evenwel nog andere historische woorden, uitgesproken in Brugge aan het Europacollege: "I want my money back". Ook die geest lijkt dit manifest te inspireren.Vermeiren ontkent: "Het is niet thatcheriaans, wel neoliberaal, in de zin dat we pleiten voor de opheffing van het

beslag van de Belgische overheid op de Vlaamse economie. Als we niet samen beter kunnen doen gaan we samen ten onder. Dat is geen puur egoïstische reflex, veeleer normaal menselijk."

Vlaanderen heeft volgens Vermeiren geen lessen in solidariteit te ontvangen. "Met 10 miljard per jaar toont Vlaanderen een unieke solidariteit, maar die is niet meer vol te houden." De auteurs zijn zelfs bereid om na een splitsing de solidariteit nog tien jaar te behouden. "Maar dan wel volgens Europese normen." Wat dat concreet betekent, illustreerde Guido Naets, oud-perschef van het Europees Parlement en graag geziene gast in nieuw-rechtse kringen. "De solidariteit in het jaar 2003 tussen Vlaanderen en Wallonië bedroeg 6,6 procent van het bbp van Vlaanderen. Volgens de Europese Commissie moet op termijn 0,35 procent de limiet zijn."

Over de haalbaarheid van een splitsing heeft de denkgroep zich het hoofd niet gebroken. "Wij zijn geen politieke beweging." Voor Brussel denkt het gezelschap, waarin overigens Brusselaars ontbreken, aan een soort Washington D.C. Volgens Vermeiren en consorten "hoeft" de splitsing "geen vijandig proces te zijn". "Democratie ontbindt staten die eerder toevallig staat zijn geworden, dat zagen we in Tsjecho-Slowakije. Dat zagen we ook, weliswaar, op een pijnlijke manier in Joegoslavië." Het manifest werd tot nu toe ondertekend door een vijftigtal namen. Onder hen ex-Barcotopman Hugo Vandamme, reclamemaker Wim Schamp, de professoren Jef Vuchelen, Juul Hannes, Wilfried Dewachter en Bart Maddens, Johan Vandendriessche van KPMG en Chris Morel (ex-Alcatell en vader van Vlaams Belangcoryfee Marie-Rose).

In een misschien ernstig bedoeld toegevoegd stukje "*Vlaamse speren, Waalse blaffers*" worden we verondersteld onder de indruk te zijn van een aantal lijnen zagemeel van wat het zowat het grootste licht op de redactie van De Morgen zou moeten zijn. De vergelijking van de transfers met de Vlaamse diefstal van Waalse steenkool is ongeveer het grappigste wat deze jongen (Rogiers) ooit schreef.

Een topkransje uit het Vlaamse bedrijfsleven pleit in een manifest openlijk voor Vlaamse onafhankelijkheid. Ze slepen er cijfers bij om te bewijzen dat België meer belang heeft bij Vlaanderen dan omgekeerd. Die cijfers mogen kloppen, ze dienen een heel precies politiek doel. Er is in dit land een groep die popelt om aan deze kant van de taalgrens een rechts ("moedig", noemen ze het), neoliberaal beleid te kunnen voeren. Die groep is zeker breder dan het Vlaams Belang of N-VA. Ook in CD&V en VLD zijn er lui die elke nacht dromen van zo'n Vlaanderen.

De Vlaamse 'toplui' die het manifest ondertekenden, zwaaien met de transfers naar Wallonië. Die mooie heren vergeten dat hun voorvaderen ook maar het arme Vlaanderen uit de klei hebben kunnen trekken mede dankzij grondstoffen die door de état belgo-flamand vooral in Waalse bodem werden ontgonnen. Wallonië is overigens nog altijd bezig met het ruimen van het oude blik.

Tegenstand voor hun axioma's schrijven deze zakelijke Vlaamse heren toe aan belgicistische sentimenten. Progressieven wijzen ze op een inconsequentie: want links is toch wel solidair met de strijd van Palestijnen en andere verdrukte volkeren? Dat is quatsch. Er is een hemelsbreed verschil tussen de roep naar onafhankelijkheid van een welvarende regio die af wil van een arme buur, en de strijd van een volk dat in zijn taal, cultuur en welvaart geboycot wordt door een rijke kolonisator. Die strijd was ook in Vlaanderen nodig en links had bij momenten dan ook terecht een poot in de Vlaamse beweging. Nog bonter is het de zucht naar Vlaamse onafhankelijkheid te vergelijken met

die van de Congolezen in 1960. Vlaamse speren tegen Waalse blaffers? Intellectueel frauduleuzer kun je het niet bedenken.

Stop toch de schijn van zakelijkheid. Vandaag is het al die heren te doen om wat Frank Vandenbroucke, voor hij zelf Vlaamse kiezen kreeg, het "centennationalisme" noemde. Je hoeft niet sentimenteel gehecht te zijn aan België om koude rillingen te krijgen van dit Vlaanderen in spe. We beleven zo stilaan het einde van een relatief lange linkse epoque in deze contreien. Met zoiets als het Generatiepact moet rechts gewoon lachen. Eerder vroeg dan laat krijgt verzameld links ongelofelijk spijt dat het niet slimmer is geweest rond de eeuwwisseling. Maurits Coppieters is dood, zijn Sienjaal niet begrepen.

HET NIEUWSBLAD

Om te bekomen stappen we over naar Mathias Danneels, commentaarschrijver bij Het Nieuwsblad. 'Wie voor België kiest, kiest voor verarming. Vlaamse denktank In De Warande maakt komaf met Belgisch model' is zijn titel. Danneels heeft de verdienste tegen de stroom in te roeien op een redactie waar veel desinteresse, zoniet vijandigheid is tegenover Vlaams-nationalisme. **Op 26 november had Mathias Danneels overigens al een commentaarstuk dat scherp de toon zette: "350/200? De Vlaamse Warande Groep heeft een gloeiend breekijzer in de smeulende Belgische haard gegooid"**

Danneels op 26 november:
'Met stoeten, muziek en vuurwerk worden vandaag de festiviteiten rond 175 jaar België en 25 jaar onvolmaakt federalisme afgesloten. Echt veel animo rond deze dubbele verjaardag was er de voorbije maanden niet. Te vrezen valt dat veel burgers nergens iets van hebben gemerkt. De verkiezing van de Grootste Belg is geen goeie barometer. Onze nationale omroepen VRT en RTBF organiseren een en ander op hun geheel eigen wijze en met een vrijwel compleet verschillende shortlist. Het respect voor Eddy Merckx: dat lijkt te zullen blijven wat de Belgen nog een beetje aan elkaar doet vastklinken. Vermeerderd met wat Expo 58-sentiment, de adoratie voor fout Kuifje en de welgemeende vreugde om een paar gezonde spruiten in en om Laken, heeft dit land zijn zoveelste weinig spontaan maar opgeklopt feestjaar gehad. Gevoel voor timing kan de Warande Groep niet worden ontzegd. Deze selecte denktank van Vlaamse vooraanstaanden uit alle geledingen van de samenleving - behalve de partijpolitiek - vraagt zich hardop of België na 175 jaar nog voor enige meerwaarde kan zorgen. Het antwoord is: nee. En: met een veel grotere autonomie voor beide landsdelen zullen we allebei veel beter af zijn. De Warande Groep is bovendien zo verstandig om van Brussel en de monarchie geen halszaak te maken. Zoals Louis Tobback, Hugo Schiltz en talloos veel andere verstandige mensen reeds hebben aangestipt is het raadzaam van Brussel een Europese, kosmopolitische stad te maken. Erger dan het huidige bestuurlijke en inefficiënte kluwen kan het overigens niet worden, dit even terzijde. De regio's dienen vervolgens zelf te beslissen of ze een republiek dan wel een monarchie willen.

Veel belangrijker is dat de deelstaten de economische - en dus de sociale - hefbomen in handen krijgen om in de diepte aan de problemen van dit in twee stukken gekraakte koninkrijk te werken. Geert Lambert, voorzitter van het progressieve en Vlaamse Spirit, stelt terecht dat je twee zieke kinderen niet het hetzelfde geneesmiddel moet toedienen. Vlaanderen en Wallonië verschillen inmiddels zo fel van mekaar dat een regionalisering van de essentiële hefbomen vanzelfsprekend geworden moet zijn. De spanningen rond het Generatiepact hebben - nogmaals - in alle verlammende hevigheid en heftigheid aangetoond dat beide landsdelen ook socio-cultureel steeds verder uit elkaar drijven bij

zoverre de vraag moet worden gesteld of het niet de hoogste tijd wordt een aantal heikele knopen definitief te ontwarren. Gezondheid, kinderbijslag, tewerkstelling: we beperken ons tot deze drie. De Franstalige vrienden die zich vast hebben gereden in Francorchamps en huisvestingscorruptie over de rug van de zwaksten heen, zijn anno 175/25 slecht geplaatst om Vlaanderen en de Vlamingen de levieten te blijven lezen.

Mathias Danneels, 30 november

'Zonder sentiment maar met harde cijfers en wetenschappelijke simulaties hebben we België doorgelicht. Onze conclusie: het Belgische model is ten dode opgeschreven. Ofwel wachten we tot Brussel, Wallonië en Vlaanderen er nog meer op achteruitgaan. Of we grijpen snel in.'' Het manifest dat de denktank In De Warande voorstelde is niet mals. En dat in de Vlaamse club De Warande, op wandelafstand van het koninklijk paleis en het federale Belgische hoofdkwartier de 16. Titel van het manifest: Voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa. Achter de tafel onder andere gangmaker Remi Vermeiren (nog altijd actieve oud-voorzitter van de KBC bank, md), publicist Marc Platel, Europa-kenner Guido Naets, Vlaamse beweger Jan Jambon.

Remi Vermeiren: 'De Vlaamse zelfstandigheid is voor ons een middel. Uit alle bij elkaar gesprokkelde en stevig onderbouwde cijfers blijkt dat België voor Vlaanderen geen enkele toegevoegde waarde heeft. Nooit gehad overigens, wat men ook over de zogenaamde omgekeerde transfers beweert. Van bij het begin van de Belgische natie zijn het de Vlamingen geweest die de kar hebben getrokken. We doen dat zoals geen enkel volk dat ons nadoet: we transfereren meer dan 10 miljard euro naar onze zuiderburen. Onhoudbaar. Wallonië wordt daar ook niet beter van, wel integendeel. Het is een louter sociale pleister op de wonde terwijl er structureel-economisch niks verandert. Meer zelfs: door het boventallig aantal uitkeringen en de veel te hoge tewerkstellingsgraad bij de minder productieve overheid, jaagt men de eigenlijke loonkost in Wallonië de lucht in. Er is ook geen enkele arbeidspendel van zuid naar noord. De Vlamingen zijn met tienduizenden naar Wallonië, Frankrijk, Canada en Amerika getrokken. In het zuiden van West-Vlaanderen zijn geen Walen aan de slag. Terwijl de werkloosheid in Henegouwen dramatisch hoog is.'

Geen drooglegging

'Het is en blijft Vlaanderen dat de factuur betaalt en daardoor zijn eigen welvaart en die van onze kinderen en kleinkinderen in gevaar brengt. De kern van ons betoog is: wie België om welke reden dan ook blijft omarmen als een gelukzalig en surrealistisch model, kiest voor verarming. Verarming van Brussel, van Wallonië, van Vlaanderen'.

De denktank In De Warande is niet zo naïef om te dromen dat met een verzelfstandigd Vlaanderen in Europa alles zal zijn opgelost. 'Vlaanderen presteert minder goed dan enige tijd terug. We hebben hoge nood aan een economisch en maatschappelijk objectief dat door al ons sociaal kapitaal wordt gedragen. Wij wensen Wallonië niet droog te leggen en houden vast aan solidaire principes. Maar die moeten wel beterschap genereren, natuurlijk.'

Ook over de hamvraag Brussel heeft In De Warande met de juiste cijfers in de hand gebrainstormd. 'Brussel is een bestuurlijk kluwen dat zijn eigen ambities niet kan waarmaken, ook zijn Europese en internationale niet. Brussel heeft een missie en vooral een vereenvoudiging nodig. Washington DC wordt bestuurd door een burgemeester en een bescheiden raad van 13 verstandige mensen. België wordt bestuurd door 7 parlementen, 6 regeringen, meer dan 630 mandatarissen en om en bij de 50 ministers. Dit is niet langer houdbaar en kost bakken vol, weggegooid geld.'

Met name de Franstalige kranten hebben zich de voorbije dagen uitgesloofd om de medestanders van Remi Vermeiren als een ,,bende oude mannetjes'' en ,,rechtse types'' neer te zetten. Dit Waals-Brusselse verwijt klopt voor geen halve centimeter. Tot In De Warande behoren onder meer de econoom Jef Vuchelen, de architect Jo Crepain, Barco-zwaargewicht Hugo Vandamme, de ondernemer Rudi De Kerpel en publicist en Trends-directeur Frans Crols. Ook in de politiek wordt steeds beter naar deze zelfbewuste, complexloze, bezorgde en Vlaamse democraten geluisterd. ,,We hopen dat dit manifest ook in Wallonië, aan de Brusselse universiteiten, in de schoot van partijen en ondernemingen wordt gelezen. Verder aanmodderen is nergens goed voor.''

Geen Belang-onderzeeër

Ligt eveneens in de lijn der verwachting: deze denktank zal als een Vlaams Belang-onderzeeër worden gewaarmerkt. Klopt ook niet, maar het gaat er in politiek correcte, linkse en neo-belgitudekringen wel in als kleffe brokken in een hond van Pavlov. In De Warande pleit voor een Vlaanderen met een open geest in Europa en de wereld van morgen, niet voor een dichtgeklapte natie.
Dat dit manifest niet weer eens als het zoveelste A4'tje van een paar tegendraadse Vlamingen wordt beschouwd, wordt onderstreept door de aandacht die maandagse partijbureaus reeds aan het werkstuk van In De Warande hebben besteed. CD&V wijdde er een flink deel van de zitting aan. Ook verlichte Waalse socialisten beseffen verdomd goed dat hautain misprijzen ten aanzien van Vlaanderen op dit eigenste ogenblik wel heel erg misplaatst is. Di Rupo kent Vlaanderen inmiddels voldoende om te beseffen dat steeds meer Vlamingen het niet langer vanzelfsprekend vinden dat het noorden àlle facturen van de Belgische ziekte betaalt. Behalve het transferbedrag - meer dan 10 miljard euro volgens In De Warande - raakte maandag ook bekend dat de nationale solidariteitsbijdrage van Vlaanderen richting Brussel en Wallonië tegen het bedrag van een miljard euro aanhikt.
Behalve de Belgische media had In De Warande ook de Franstalige, Franse, Nederlandse en Euro-pers uitgenodigd. ,,De Vlamingen zijn geen xenofobe racisten, maar willen een gezonde, open, goed bestuurde sociaal-economische en culturele gemeenschap zijn. Het is voor iedereen beter wanneer we dat zonder het oude België doen, ook voor Wallonië.''

GAZET VAN ANTWERPEN

Luc Standaert (Gazet van Antwerpen en Belang van Limburg, 30 nov) Warande niet bang voor onafhankelijkheid

'Men zal ons als economen niet kunnen verwijten dat we niet tijdig materiaal hebben aangedragen voor de discussie.'' Dat zei een van de leden van de denkgroep 'In de Warande' gisteren na afloop van de voorstelling van het nieuwste werkstuk van de denkgroep: het Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa.

De denkgroep 'In de Warande', genoemd naar de Vlaamse club in Brussel waar de leden vergaderen, is geen bende rabiate Vlaams-nationalisten en separatisten of een schermorganisatie van Vlaams Belang, maar een voornaam gezelschap dat vooral recruteert bij de Vlaamse economische elite, met nogal wat (ex-)bankiers, professoren en hier en daar een (oud-)journalist in de rangen. De denkgroep wordt geleid door Remi Vermeiren, tot voor kort de topman van KBC.

In hun manifest, een boek van 250 pagina's, kwistig geïllustreerd met statistieken en grafieken, maken de Warande-denkers een genadeloze analyse met als conclusie dat België geen toegevoegde waarde meer biedt voor Vlaanderen, maar dat integendeel Vlaanderen zorgt voor de toegevoegde waarde van België.
De studie staat stil bij het democratisch deficit van België waar Vlaanderen al van bij de eerste grondwetsherziening zijn meerderheidspositie uit handen heeft gegeven, waar Vlaamse politici geen verantwoording moeten afleggen tegenover Waalse kiezers en omgekeerd, en waar een Vlaams Kamerlid 5.000 stemmen meer nodig heeft om verkozen te geraken dan een Franstalige collega.

De transfers van Vlaanderen naar Wallonië en Brussel worden uitvoerig becijferd: 4 miljard euro aan rentelasten, 3,7 miljard euro in de Sociale Zekerheid, 1,5 euro via het federaal budget en 1,5 miljard euro via de financiering van de gewesten. Dat maakt samen dik 10 miljard euro per jaar, waarvan 8 miljard naar Wallonië gaat en 2 miljard naar Brussel.

Die transfers verhogen de loonkosten in Vlaanderen en komen het economisch weefsel van Wallonië niet ten goede. Op termijn zijn ze onhoudbaar voor Vlaanderen, want de Belgische economische context is bepaald niet goed. België heeft de op twee na grootste staatsschuld van Europa, gecombineerd met de op twee na hoogste belastingdruk. Het Belgische pensioenstelsel is het zwakste van het Europa van de vijftien (vóór de jongste uitbreiding). De loonwig hoort bij de grootste van Europa en de belastingdruk op vennootschappen is de hoogste na Italië. "Genoeg redenen om ons zorgen te maken", zegt Remi Vermeiren.

Wat zijn de mogelijkheden?

Terug naar het unitaire België is zeer onwaarschijnlijk, de staat blijven hervormen is een (duur) straatje zonder eind. De denkgroep is dan ook voorstander van "een grote stap": de onafhankelijkheid van Vlaanderen (en Wallonië). Voor Brussel wordt een denkoefening gemaakt naar het voorbeeld van Washington DC met een sterke uitvoerende macht en een 'hoge raad' met vertegenwoordigers van Vlaanderen, Wallonië en Europa (als het dat wil).

Onafhankelijkheid voor Vlaanderen past in de Europese evolutie. Europa heeft toch al veel Belgische bevoegdheden uitgehold. De denkgroep gelooft in een stimulerend effect van onafhankelijkheid want apart zullen Vlaanderen en Wallonië elk meer inspanningen doen om de problemen op te lossen.

Zijn er nadelen?

Vaak wordt beweerd dat Vlaanderen en Wallonië apart te klein zijn, maar dat is onzin. Het gemiddelde aantal inwoners van een land op mondiaal niveau is 7 miljoen, en in het Europa van de 26 zou Vlaanderen op de 14de plaats komen en Wallonië op de 20ste. Bovendien zijn kleine landen relatief succesvoller dan grote. Ook de kosten van de overheidsadministratie per hoofd zouden niet stijgen, eerder integendeel.
Maar is het ook politieke haalbaar?
Die vraag vinden de leden van de denkgroep niet meteen belangrijk. "Wij willen grondstof bieden voor de discussie, en Vlaanderen waarschuwen dat het moet opletten als het zijn welvaart wil behouden."

KNACK